

Espoon ja Kauniaisten opettajien ammattiyhdistyksen ajatuksia liikelaitosten toiminnasta

Opettajien näkökulmasta liikelaitostaminen on johtanut siihen, että opettajille on valunut sellaisia työtehtäviä, jotka eivät heille kuulu. Nämä tehtävät vievät aikaa opettajan perustehtävän hoitamisesta. Lisäksi vastuukysymykset ovat epäselviä. Opettajan vastuu ryhmästään on jakamaton koko koulupäivän ajan. Mikäli hän joutuu esimerkiksi siivoamaan ja jättämään sen takia luokkansa yksin, vastuu luokasta jää silti hänelle, vaikka hän ei käytännössä voikaan valvoa oppilaitaan.

Kouluyhteisö on perinteisesti ollut sellainen, jossa kasvatustehtävään ovat osallistuneet opetushenkilökunnan lisäksi myös muut koulussa työskentelevät aikuiset. Nyt tämä yhteisöllisyys on häviämässä. Opetussuunnitelman yhteisöllisistä tavoitteista lienee turha puhua, mikäli kaikki koululla työskentelevät aikuiset eivät kuulu kouluyhteisöön. Monet ovat myös huolissaan liikelaitosten työntekijöiden jaksamisesta, koulutuksesta ja työpaikkojen epävarmuudesta.

Sisäisten kulujen jatkuva kasvu on johtanut siihen, että niiden osuus suomenkielisen opetuksen budjetista on jo lähes 40 %.

EKOAY:n yhteysopettajakoulutuksessa helmikuussa 2015 tuli esille mm. seuraavia liikelaitostamisen aiheuttamia koulun arkea haittaavia tekijöitä:

SIIVOUSPALVELUT

- Keikkatyöntekijät hoitavat kesällä vuosisiivouksen: usein se on heikosti ja liian aikaisin kesällä tehty, jolloin koulu on sotkuinen elokuuhun mennessä.
- Päivittäisen siivouksen taso vaihtelee (pölyisyys, roskat, wc-tilojen epäsiisteys, siivousvälineiden katoaminen, siivoojien myöhäinen tulo kouluun).
- Jos oppilaalta putoaa ruokalautanen, siivoaminen ei tunnu kuuluvan kenellekään.
- Eritteiden siivoaminen
- Erityistilojen siivoaminen ei kuulu siivoojille (varastot jne.).

TEKNINEN JA KIINTEISTÖPALVELUT

- Palvelu ei ole paikalla, tulee vain soittamalla, useita työpisteitä.
- Tilaussysteemi kankea ja kallis, tilaukset kestävät viikkokausia.
- Ovien ja ikkunoiden sulkeminen ja lukitseminen jää usein opettajien vastuulle.
- Hiekoituksen piiriin kuuluvat vain autotiet, kävelyväylät opettajien ja rehtorin vastuulla.
- Tavaroiden ja toimitusten vastaanotto ontuu (esim. tavaroita jää ulos sateeseen, kun niille ei ole vastaanottajaa).
- Kouluun pääsee sisälle kuka tahansa, koska ei ole valvontaa.

Koulun kasvatustyö on sitä tuloksellisempaa, mitä enemmän työntekijät voivat kokea osallisuutta, kyvykkyyttä ja omistajuutta omassa työssään. Espoon ja Kauniaisten opettajien ammattiyhdistyksen mielestä olisikin perusteltua palauttaa osa liikelaitosten tuottamista palveluista kaupungin omaan tuotantoon.

Espoon ja Kauniaisten opettajien ammattiyhdistys

Heli Haaro
puheenjohtaja

Matti Kangasniemi
sihteeri